

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un sir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cismădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 22 Februarie st. v.

În imperul habsburgic sînt aproape trei milioane de Români, dintre cari abia vre-o două sute de mii într'una din țările așa numite ereditare, ear' preste două milioane și jumătate în țările coroanei ungare.

Țările ereditare, mai înaintate în cultură, au o populațiune de preste douăzeci de milioane de suflete, din care aproape jumătate sînt Germani, un element cult și înaintat în dezvoltarea economică. În mijlocul acestor masse culte și bogate cele două sute de mii de Români dispar ca un element cu desevîrșire neînsemnat. Cu toate acestea ei au o pozițiune deosebită în viața publică, se ține totdeauna seamă de ei, de limba lor și de interesele lor, sînt luați drept unul dintre elementele constitutive ale statului.

În țările coroanei ungare, din contră, cele două și jumătate milioane de Români sînt tratați ca nisce străini tolerați numai și întregul aparat al puterii publice e pus în lucrare spre a-i scoate chiar și din pozițiunile, în care s'au mai putut afirma.

Sînt vre-o cincisprezece milioane de suflete în aceste țări și din aceste abia ceva mai mult ca a treia parte, mai puțin ca șese milioane, sînt Maghiari. Cu toate acestea Maghiarii sînt totul în viața publică, și întregul stat pare a se fi creat anume, pentru-ca rasa maghiară să fie întreținută în mod artificial ca un fel de plantă exotică.

De unde vine această deosebire? Cum se poate, ca în aceeași monarhie să se mențină nisce deosebiri atât de mari? De ce oare șeze milioane de Germani culti nu fac în țările ereditare ceea-ce fac Maghiarii, și mai puțini și mai inculți, în țările coroanei ungare?

Se poate aceasta, înainte de toate, fiindcă în țările ereditare înfrîmarea Coroanei e mai mare și glasul Monarchului mai hotărîtor, și istoria celor din urmă șeze sute de ani ni-a lăsat convingerea, că Casa de Austria se simte menită a ocroti pe cei mai slabi față cu cei mai tari. Dacă în țările de preste Laita 'ți-se face violență, nici nu mai ai dreptate să

cauți chiar la treptele Tronului reparațiune, căci se scie, că acolo o poți găsi, și 'ți-se face dreptate, pentru-ca să nu o cauți acolo. Alipirea către Dinastie este în popoarele din țările ereditare atât de puternică, încât nu se mai poate susține un ministru, care se pune în conflict cu sentimentul de dreptate al Monarchului.

Aici la noi însă, dacă 'ți-se face vre-o violență, și ești om cu alipire către Dinastie, nu mai cauți reparațiune la Tron, pentru-ca să nu-i crezi Monarchului tîu o pozițiune grea, căci ești sigur, că El este iubitor de dreptate, dar' trebuie să lucreze prin nisce ministri, care sînt și atunci susținuți, când nu lucrează amărut dorinței Suveranului.

Dar' se poate însă și pentru-că cele șeze milioane de Germani sînt un element cult, pîtruns de misiunea sa istorică și lămurit asupra adevăratelor sale interese.

Vor fi avînd și Germanii aspirațiunile lor de predominare, însă ei nu le pun pe aceste mai presus de interesele Dinastiei, nu mai presus de interesele monarchiei, nu mai presus de interesele civilizațiunii. De aceea ei țin se-și păstreze decorul de popor cu cultură superioară, și nu se pun în conflict cu principiile moderne, nici se învrăjesc cu popoarele, căroră au să le comunice cultura, și Germanii nu susțin ministri capabili de a face ceea-ce fac unii dintre ministrii nostri.

Cine susține actuala stare de lucruri în țările ereditare?

O susțin Boemii, Polonezii, Slavonii, naționalitățile în genere, însă nu ele singure o susțin, ci ajutate de elementele mai prevădătoare ale Germanilor și de cercurile dela Curte.

Cu concursul Germanilor s'a creat această stare de lucruri, cu concursul lor se susține și tot cu concursul lor se va îmbunătăți.

Între Maghiari s'a găsit un singur om, dl Mocsáry, care a înțeles, că adevăratele interese ale națiunii maghiare cer, ca „naționalitățile” să fie menagiate, și acesta a vorbit însă din punctul de vedere al intereselor speciale maghiare, ear'

nu din punctul de vedere al monarchiei, nici din al Dinastiei. Ear' dacă Maghiarii ar voi să ne menagieze, pentru-ca să ne câștige pentru ei îndeosebi, nисуiesc spre lucru, care nu este cu puțință.

De ce?!

Pentru-că ei nu ne inspiră destulă încredere. Nu credem, că uniți cu dîșii ne vom pute susține și nu credem mai ales, că scăpați odată de greutăți, ei se vor ține de angagiamentele luate. Și de aceea despre o înțelegere între noi și dîșii nu va pute să fie vorba decât atunci, când vor fi înțeles și ei, că interesele noastre comune cer să ne unim împrejurul Dinastiei, pentru-ca monarhia să fie trare, căci numai o monarhie tare, nu însă și una sfîșiată prin fel de fel de împărechieri, poate să fie pentru noi destul față cu pericolele ce ne amenință în chiar existența noastră.

Contra Dinastiei și contra monarchiei nu ne unim cu nimeni.

De aceasta însă în cercurile politice maghiare nu se ține seamă, cum se ține în cercurile politice germane.

Care este urmarea?

Urmarea foarte firească e, că Germanii au trecere la noi, se bucură de încrederea și de simpatiile noastre, urmarea este, că pentru influența germană sîntem primitori, ear' de Maghiari, care ne sînt mai aproape și legați prin cele mai mari interese, de Maghiari ne izolăm, respingînd chiar și binele ce ne-ar fi venind dela dîșii. Și dacă ar fi ca urmașii nostri să se simță vre-odată îndemnați a se uni cu cineva, de sigur, că nu cu Maghiarii se vor uni.

Dacă aceasta e din partea Maghiarilor o politică națională bine inspirată, atunci renunțăm de a mai înțelege ceva.

Revistă politică.

Sibiu, 22 Februarie st. v.

Tratatul de pace sêrbo-bulgar e unic în felul seu și va și ocupa în istoria tratatelor locul seu separat, deoarece-ce în ceea-ce privește scurtîmea lui, n'a avut până acum pîreche. Marile puteri vor fi înșeși responsabile, că pacea de acum a reușit într'un mod atât de defec-

tuos și neîndestulitor. Ele mereu s'au amestecat în negocierile de pace și n'au dat voie nemijlocit interesatilor să lucreze ei după buna lor chibzueală, și nici n'au dezvoltat acea energie, care s'ar fi pretins spre a-și valida intervențiunea într'un mod folositor și pentru ele și pentru beligeranți.

După-ce cabinetele au întrelăsat de a feră pe Sêrbia și Bulgaria de răsboiu, trebuiau mai ales după fiascul celei din urmă conferențe din Constantinopol sau să ne amestece în certurile statelor din Balcani de loc, sau să fi isbutit prin o cooperare comună cu un astfel de tractat de pace, care să fi putut înlătura toate greutățile ce există între Belgrad și Sofia. Diplomația a ales însă calea mijlocie, care de multe ori e și cea mai rea.

Vom reproduce ceea-ce scriu cele mai importante organe de publicitate despre pacea de Bucuresci. „N. fr. Pr.” dela 4 l. c. scrie următoarele:

„Noi am isbucni în amare plîngeri în fața păcii de Bucuresci, dacă nu ne-am aduce aminte, că numeroșii articoli de pace, cari sînt mai bine stilisați, cari se îngrijesc de toate lucrurile, cari asigură cu toată sfîșenia împrumutată prietenie, ce ar exista între beligeranți și care se încheie pe „timpuri vecinice”, au devenit nisce hîrtii fără de nici o valoare. Un tractat nu se poate scuti de mușcăleală nici prin cea mai scrupuloasă stilizare și un răsboiu nu se poate împede prin nici o fineță diplomatică. . . . Trăim într'un timp al puternicelor sgduiri, într'o perioadă a descompunerii și formării din nou, și adese-ori ni se impune gîndul, ca-și-cînd acest secol ar fi menit să deie humus-ul pentru o viitoare puternică dezvoltare a unei formațiuni naționale de stat. Într'un asemenea timp, și încă în Orient, unde decurge un strașnic proces de fermentație a popoarelor, e grozav de greu a crea ceva durabil. Omul se îndestulește cu a voi pace pe un timp mai scurt, și fie pacea de Bucuresci cât de defectuoasă — ea corespunde acestei recerințe. Și aceasta e singurul bine, ce se poate dice despre ea.”

Înarmările grecești sînt aproape terminate și acum se întîmplă numai dislocări de trupe de o natură subordonată. În apropierea Artei s'au făcut și s'au armat în două puncte dominante retransamente. De asemenea s'au înarmat întăriturile țărmurilor din Pireu și Sira.

Diarului „Die Presse” 'i-se comunică din Londra, că guvernul grecesc a dispus concentrarea la graniță a trupelor ce stau în Tesalia. Preste puține zile se va preda în Atena o nouă notă colectivă a puterilor, în urma căreia va urma apoi o internațională demonstrațiune navală.

După depeșă, ce o primirăm ieri din Paris, proiectele în privința expulșării principilor au fost respinse decătră camera franceză. După-ce mai mulți ora-

Foiața „Tribunei”.

Cei doi copii cu pîrul de aur.

Poveste

de Nicolau Trimbișoniu.

(Urmare.)

Înzadar își aștepta surorile, căci ele nu veniră, ceea-ce îi mai mări necazul și supărarea; acum scia că și surorile ei sînt amestecate în lucrurile Țigancei; acum aștepta pe împăratul, să vină căt de iute, să scape de lumea aceasta vicleană.

Se văieta și striga: Oh, Doamne, așa de tare am păcătuit, de mă pedepsești atât de aspru, iartă-mă de ce am făcut, vai săraca de mine, amărîta de mine! ce va fi cu mine?!

Surorile cu Țiganca suciră capul la copii și îi duseră în fundul grădinii, îngropându-i în gunoii.

La trei zile veni vestea, că împăratul a biruit pe dușman și are să vină căt de iute.

O parte din slugitori și din poporeni orașului se bucura, ear' altă parte se întrista, pîrîndu-le rău de împărăteasa, căci o sciau căt era de bună la inimă.

În cele din urmă ziua sosi. Împăratul intră în oraș și abia aștepta să-și vadă dorința împlinită, întrebă pe curteni, că născut-a împărăteasa? Curtenii îi răspundeau, că da.

Întră în casa, unde zăcea împărăteasa și dîse către Țigancă:

— Unde îmi sînt copii?

Țiganca desvîli atunci căței, și arătându-i dîse:

— Eată, împărate, ce ți-a născut împărăteasa.

Împăratul făcu un pas înapoi, se lovî cu palma preste frunte, se uită la împărăteasa cu mînie și dîse:

— Ce sînt acestia? sînt eu căne?

— Ba, ferească D-deu, — răspuse Țiganca, — împăratul nostru nu poate fi căne.

— Aruncați de aici spurcății acestia, ear' pe muma lor duceți-o dinaintea mea să nu o mai vîd, — porunci împăratul.

Țiganca așa făcu, căței îi duse afară, ear' pe împărăteasa o îngropă până în brău în groapa din bucătărie, unde aruncau rămășițele mîncării, și dîse:

— Din pulbere ai eșit, și tot în gunoii vei rămîne.

Împărăteasa își aruncă ochii în jos și începu a plînge cu amar și a suspina, pîrîndu-i rău că nu a poruncit împăratul să o ucidă, și să scape de Țigancă, dar' totuși nădejduia că doară va eși la lumină mișelia Țigancei și nevinovăția ei.

Țiganca eșind afară pe ușă, dîse de auzi împărăteasa:

— De acum ear' am să fiu iubita împăratului.

III.

Din locul unde au fost îngropați copiii împărătesei, dar' copiii cei adevărați, — a doua zi răsăriră doi peri, ear' la a șaptea zi perii au fost mari, înalți și ramurați și plini de pere frumoase, frumoase, galbene ca aurul și străluciau ca soarele.

Cînd se ducea împăratul pe acolo, ramurii perilor se plecau în jos, cătră împăratul, ca-și-cînd 'lar îmbia se-și culeagă, ear' cînd mergea Țiganca sau surorile mai mari, atunci ramurii se ridicau și le loviau preste ochi.

Împăratul vîdînd aceasta dîse:

— Oare de unde au răsărit perii acestia aici, și pentru-ce mie 'mi-se apleacă, ear' vouă nu, dar' încă vî și lovesce?

— Aceasta trebuie să fie o boscoană mare, — dîse Țiganca, — ai grije, împărate, să nu dai de rău, și de nu vei tăia acesti doi peri, să faci

două paturi în casă, să scii că nu mai mînînc pîne și sare cu tine.

Împăratul nu avu ce face, se plecă Țigancei, tăia perii cu mîna lui și porunci, ca încă aș să se facă din aceia două paturi frumoase în casa sa de dormit.

Cînd veni seara, paturile și fură gata, în unul se culcă împăratul, în celalalt Țiganca.

Noaptea scîndurile din patul unde dormia Țiganca, dîseră:

— Greu-ți este, soră?

— Ba, frate, mie nu 'mi-e greu, că pe mine doarme împăratul, tatăl nostru. Dar' ție greu-ți-e?

— Mie 'mi-e tare greu, că pe mine doarme netrebica de Țigancă.

Și începî patul a se mișca mereu, încât Țiganca nu putu dormi de felul felului.

Dimineața dîse Țiganca:

— Împărate, 'ți-am spus, că trebuie să fie ceva boscoane, dar' de nu vei tăia paturile și să le bagi în foc, să scii, că nu mai mînînc pîne și sare cu tine.

— Împăratul ear' nu avu ce face, se supuse vorbeii Țigancei, tăia paturile cu mîinile lui și le băgă în foc.

Țigancei îi fu frică să nu se nascocoască ceva din scînteile focului, deci puse la două hornuri, unde era foc, două servitoare cu două

tori au vorbit în parte pentru, în parte contra propunerilor pentru expulsarea principilor, ministrul-prezident Freycinet a declarat, că propunerile sînt fără de nici un scop și nefolositoare și că guvernul va lua el însuși măsurile trebuincioase. Propunerea pentru expulsarea necondiționată s'a respins cu 355 în contra 195 voturi, ear' propunerea pentru expulsarea facultativă cu 333 în contra 188 voturi.

Din dieta Ungariei.

Sedința dela 4 Martie n.

Ludovic Mocsáry: Află în proiectul de lege o nouă ruinare a sistemului de guvernare autonom și o nouă aspră a antagonismului dintre administrația actuală și principiile de centralizare.

Comitele suprem va fi în comitat omul cel mai înfricoșător, dar' va dă tot nu va avé. Pe viitor nu se va mai decide pentru postul de comite-suprem nici un om de valoare, deoarece-ee în urma poziției sale va trebui să facă lux și astfel comitele-suprem ori se va ruina materialicesce, ori va fi expus risului lumii.

Amintind de procedura lui Bismarck în contra Polonilor, Mocsáry declară, că el nu-l privește pe Bismarck de un om mare, ci de un făcător de rele. (Aprobări viue.)

Președintele: Dl deputat a folosit o astfel de expresiune, cu care nu se poate numi capul unui cabinet al unui stat vecin amic nou.

Mocsáry: Continuă polemizând cu Grünwald, care disprețuiesc sistemul electiv și totuși a primit mandatul de deputat pe baza acestui sistem.

Iuliu Horváth: Declară, că cine a audiat enunțările lui Mocsáry cu ocaziunea discutării proiectului de lege privitor la scoalele medii, declarațiunile date în cestiunea naționalităților, apoi ultima sa vorbire, prin care cere restaurarea vechilor municipii de dinaintea anului 1848, acela nu poate să nu recunoască, că dacă puterea se va împărți așa precum dăce Mocsáry între confesiuni, naționalități și autoritățile locale, atunci fiecare va avé putere, singur statul nu va avé.

Horváth polemizează apoi cu Grünwald și Bezeredy și declară, că nici administrațiunea de stat, nici sistemul administrativ de aji nu e potrivit. Vorbitorul se declară mulțumit numai cu proiectul din discuție.

Iuliu Iusth: Se provoacă la opoziția ce o făcea odinioară ministrul-prezident Tisza ruinării autonomiei comitatense, ear' acum el însuși pășesce pe această cărare.

Vorbitorul recunoaște, că dacă vom merge pe calea apucată, vom sosi a ne convinge, că decât forma de aji, e mai bună forma centralistică și administrațiunea de stat.

Contele Iuliu Andrassy a preșis dealtmintreli, că Coloman Tisza, venind la guvern, nu va împlini nici o iotă din principiile lui mărturisite pe băncile opoziției.

Revenind la singuraticile părți ale proiectului, Iusth declară, că prin aceasta ministrul Tisza tinde la putere nemărginită, la tirăniă.

Francisc Pulszky: Declară, că vechiul comitat n'a fost altceva, decât „*universitas praetoratorum, magnatus et nobilium civitatus*“, că acest comitat a trebuit să înceteze în urma egalității îndreptățiri.

mături, poruncindu-le să nu lase nici o scânteiă să scape afară din horn.

Înzadar fii însă truda Țigancei, căci dela o servitoare scapă o scânteiă, dela ceealtă altă scânteiă, și se duseră în grădina împăratului, unde erau florile împărătesii.

În ceealtă dî din scanteile cele două s'au făcut doi mieluși, cu lăna de aur și coarne de argint.

Când i-a vădūt împăratul, tare s'a minunat, dar' mai tare atunci, când vădūt, că mieii se apropie de el și îi sărută mîna și îl mîngăie frecându-se cu lăna cea frumoasă de hainele împăratului.

Împăratul nu a mai știut ce să facă de bucurie, și a strigat pe Țigancă, să vină să-i arete ceva.

Cum veni Țiganca, mieii se luă după ea cu coarnele.

Țiganca o luă la fugă și nu se opri până în casă.

Împăratul, rîdînd o urmă, dar' nici nu intră de tot în casă și Țiganca cu o gură mare începî:

— Împărate, să scii că este ceva boscoană făcută și crede-mă, că o să fie rău, de nu vei tăia mieii aceia.

Constituțiunea de aji țeara a început-o îndată după transacție și s'a introdus dar' sistemul reprezentativ. Dar' au adaus la el și instituțiunea virilismului, căci precum se scie foarte bine, maghiarismul în 37 comitate nu e în majoritate. Pentru-ca maghiarimea să nu fie exclusă din comisiunea comitatensă s'a introdus sistemul cu contribuabili plători de dare mai multă.

Vorbitorul recunoaște, că sînt și astăzi prin comitate mulți funcționari comodi, pentru care e bună puterea ce se dă prin proiectul actual comiților-supremi.

După Pulszky vorbește Gull și Tisza. Sedința s'a închis la 2 oare d. a.

Naționalitatea română.

Nu-i convine Românului să audă, că numele seu e rostît de fiecare parazit. Românul ține că o națiune se sporesce prin sine sau prin elemente bune. De aceea ne pare bine când vedem, că în România oamenii se luptă în contra înundării elementului român cu elemente străine și adeseori foarte corupte. Ne pare bine că putem constata aceasta mai virtos acum, când la noi s'a pornit o goană după Maghiari „noi“. Eacă ce scrie „Răsboiul“ din București:

Țilele trecute, cu ocazia votării unui indigenat în camera României dl M. Cogălniceanu a ridicat cestiunea naționalității noastre, atrăgînd atenția deputaților asupra ușurinței, cu care se acordă naturalisările la noi. Eată cum s'a exprimat distinsul orator:

„Domnilor, era o vreme, când naționalitatea română nu se rîvnea de nimeni, astăzi însă se rîvnesce; prin urmare, noi trebuie să fim geloși de votul nostru și de onoarea, care o dăm altuia pentru a deveni cetățean român. Cer dar' numai decât și vă rog, ca cu o dî mai nainte să se afișeze proiectele de lege de împămîntenire, pentru-ca să scim, asupra căreia persoane avem să dăm votul nostru.

„D-lor, noi sîntem foarte ușori asupra împămîntenirilor; nu din rea voință, decât pe deoparte, că nu scim mai dinainte pentru cine avem să votăm, și așa fiind, sîntem surprinși, și pe de altă parte, fiindcă sîntem prea hatârlii. Putem, d-lor, să fim hatârlii cu averea noastră, dar' nu și cu naționalitatea noastră. Fiecare națiune are un geniu caracteristic al seu. E bine, se nu ne trezim într-o dî cu un *mixtum compositum* al genului românesc. (Aplause). Eu vîd că pe toată dîna se introduc cereri de asemenea natură, din care o mare parte sînt basate pe certificate plătuite, recomandînd oameni cu totul de alte sîmînții și care pot avé diferite calități, afară de sîngele și inima românească. (Aplause). Eu, d-lor, nu sînt pentru a nu recunoaște onoarea ce ni se face și nouă în fața multelor cereri de împămîntenire; dar' socotesc, că pentru o parte din unele sîmînții trebuie să fim mai cu asprime. Când în Orient erau numai principatele românesce, cari aveau personalitatea lor morală, era o datoriă pentru noi să fim darnici în privința Sîrbilor, în privința Bulgarilor, în privința Grecilor. Astăzi însă Grecia este de sine stătătoare. Bulgaria și Serbia sînt asemenea de sine stătătoare; prin urmare cetățenii acelor state n'au nevoie ca să le dăm drepturi și să-i facem Români fără dreptul și datoria din partea noastră de a certa bine pozițiunea lor. Dacă am avé o lege în țeara noastră, o lege de împămîntenire bine

determinată și bine studiată, dacă am avé o lege, care să facă două rînduri de împămînteniri, precum era în regulamentul organic, adică împămîntenirea mare sau cetățenia deplină și împămîntenirea cea mică sau numai dreptul de comerț, atunci aș fi și eu mai darnic. Astăzi însă noi pe oricine îl facem cetățean român, îi dăm și dreptul să ajungă ministru-prezident al curții de casațiune, să ajungă comandant al armatei, adică îi dăm toate drepturile. Puteți dar' voi d-voastre să facem o tristă experiență? Eu, d-lor, cunosc pe mulți, cari au drepturi românesce, fără a avé și simțăminte românesce (aplaude) și cari vorbesc limba lor maternă, fără să cunoască pe cea română.

„Apoi, d-lor, chiar străinii, reprezentanții Europei, în convențiunea dela Paris, când au luat în examinare cererile divanurilor ad-hoc, în privința naționalității române, chiar ei au fost mai geloși decât noi în privința acestor drepturi, căci în acea convențiune se dăcea, că Domnul nu poate să fie decât Român; fii de Român; că comandantul armatei nu poate să fie decât Român, fii de Român; și cu acest articol din convențiune noi, Moldovenii, am scăpat mai întăiu și apoi d-voastre, am scăpat de posibilitatea de a avé un Domn grec. Ei bine, eu ca un bătrîn vîd dau acest sfat, ca atunci, când s'ar mai întempla ca constituțiunea să se mai modifice, să faceți două legi de împămîntenire: una pentru împămîntenirea mare și alta pentru împămîntenirea mică, pentru-ca să nu vă treziți într'un moment de restriște, că în capul armatei române și în capul afacerilor țării se află numai străini. (Aplause).“

Correspondență particulară

a „Tribunei“.

Răhău, 2 Martie 1886.

Dle redactor! Deși presupun că sînteți de părerea, că preste o alegere de primar nu puteți abusa de paciența publicului, publicînd atâtea scrisori lungi, vîd rog totuși a-i da loc rectificării de mai jos ca unei satisfacții a majorității poporului din Răhău: În nr. 2 al preșutului dîar „Tribuna“ ce redigiați, a apărut o corespondență ddto 6 Ianuarie a. c. din Răhău despre alegerea de primar în această comună, publicată de un martor ocular.

Am așteptat ca să se adevereze percurgerea acestuia de o peană mai bună, însă vîdînd, că până acum nu a eșit nimic la lumină, ca on. public cetitor să nu creadă cumva, că lucrurile s'ar fi întemplat la această alegere tocmai așa, precum le descrie dl corespondent, mî vîd silit a restabili adevărul, mai ales că nu e permis, ca să abuzăm de publicitate pentru interese egoistice.

Conced, că comuna Răhău e curat românească, și are inteligență frumoasă, nu pot însă admite, că la alegerea de primar dela începutul anului 1883 s'a sîmînat sîmburul discordiei și al corupțiunii; ba din contră prin fostul ales primar Ioan Sedean dela 1883 încoace s'a tăiat oficiului comunal firul de a mai puté lucra în ascuns, în multe cauze spre dauna comunei. Aceasta e ceea-ce-l doare pe dl corespondent.

Nu cred, că dl corespondent poate dovedi, că s'a făcut corupțiuni prin fostul primar, dînsul nu a fost birtaș, ci a ținut arînda dreptului regal din comună, în companie cu alții, și ca coarîndator a ținut și vindere de beutură, până nu a fost ales de primar, un lucru care-l fac și alți membri ai oficiului comunal din Răhău și astăzi.

Nu prin închipuitele de splendide adămașe a fost ales de primar pe periodul trecut, ci din motivul, că poporul din comună îl cunoscea de om destoinic și demn, cum au fost și alții din moșii și strămoșii dînsului, cari încă au purtat mult timp oficiul de primar în comuna Răhău.

Dînsul a fost ales din încredere generală, și poporul nu s'a înșelat în acea încredere.

Încât pentru alegere, aceasta a decurs cu totul altfel decum o descrie corespondentul.

Dîna de alegere a fost designată pe 23 Decemv. a. tr., și în dîna premergătoare încă de seara a sosit dl pretor Roth în comună, și a mers la cancelaria comunală, unde e totodată și localitatea d-lui notar. Dl pretor Roth a convocat pe fostii membri ai oficiului comunal în cancelarie în acea seară. Acestia fiind candidați de primărie, i-a silit dl pretor să abdică în favoarea veteranului primar George Bota, spunîndu-le că dacă nu vor abdică de voie bună, tot nu-i candidează! Pentru-ce a făcut dl pretor acest abuz? Nu doară pentru meritele lui George Bota?

Să-mi spună dl corespondent, că dacă veteranul primar George Bota a fost un om brav și plăcut, pentru-ce în 23 Decemvrie dimineața, când s'a dat signalul să se adune poporul alegător, pentru-ce dl pretor nu a așteptat până când s'ar fi strîns alegătorii la locul de-

stinat; ci veteranul primar George Bota fiind și ceva capitalist, venind mai înainte cu vre-o 20—30 debitori ai sei, acestia l-au proclamat de primar neașteptînd $\frac{1}{4}$ de oară, ca să se adune poporul alegător, l-au proclamat, și dl pretor cu dl notar Oncescu prin influența d-lor și pe toate căile au silit pe toți ceilalți candidați să abdică.

Să-mi documenteze dl corespondent, dacă veteranul primar George Bota a fost într-o atîtă plăcut atît poporului, cît și autorităților superioare, din 400 alegători a avut baremi 40 alegători? Nu a avut, pentru-că poporul cunoscînd machinațiunile dînsului, nu l'a aflat demn. Fals martor ocular a fost dl corespondent, dacă se exprimă că vre-o cîțiva tulburători nu au fost mulțumiți cu primarul ales; pentru-că afară de vre-o 20—30 înși, cari l-au proclamat de ales, întreg poporul alegător a strigat, că nu e mulțumit cu primarul ales, pentru-că alegerea nu a decurs în sensul legii și așa eșînd pretorul afară din cancelarie, ca să-i facă datoriță față cu veteranul primar, neconvenîndu-i înjurăturile poporului alegător pentru nedreptățile comise de dînsul însuși, a demandat unuia dintre gendarmi, ca să facă întrebuițare de armă, fără de a fi dat cineva ansă la intervențiunea armată.

Poporul alegător deși a fost înfuriat pentru ilegalitatea comisă din partea autorității, nu s'a opus nici decât contra legii, ci s'a retras frumos, lăsînd mai departe pe dl pretor dimpreună cu dl notar Oncescu să aleagă dînsii și pe ceilalți funcționari.

Mai am să observ, că nu pentru purtarea bravă în afacerile oficiale s'a ales George Bota de primar, ci pentru purtarea sa supusă și umilită față cu autoritățile superioare administrative, și a d-lui corespondent, care pe timpul funcționării de primar a lui George Bota singur a fost tot în comună.

Falsă e și acea mărturisire a d-lui corespondent, cum că vre-o cîțiva tulburători ar fi ridicat și proclamat pe Nicolae Goția de jude, căci afară de cei 20—30 alegători amețiți de creeri din partida lui George Bota, toți ceilalți alegători prezenți au cerut votare nominală pentru alegerea de primar, la care rîspunzînd pretorul, că nu are loc, deoarece-ce numai un candidat este, s'a insinuat și Nicolae Goția de candidat, însă a fost respins din partea pretorului în contra prescrierii legii.

Aceasta e adevărata stare a lucrului. Se vede, că dl corespondent are destule motive de a fi nemulțumit — dar' ori cît de nemulțumit ar fi — aceasta nu-l îndreptățește a publica lucruri false și neadeverate. Atăta pentru rectificarea lucrului.

Un iubitor de adevăr.

Cronică.

Competențe nesedisabile. Ministerul comun de răsboiu aduce la cunoștință, cumcă adausul de subsistență de 120 fl. anuali, ce-l primesc ofițerii subalterni și căpitani de clasa a doua nu e de a se privi ca o competență sesisabilă, deoarece-ce acest adaus nu le compete totdeauna și între toate împregiurările, și astfel nu se poate privi ca o competență statornică în înțelesul dispozițiunii legilor. În principiu nu e deci permis a se sesisa această competență.

Compozițiuni musicale. Precum ni se scrie, dl Iacob Mureșanu, profesor de musică în Blaj, are de cuget să publice în curînd câteva compozițiuni musicale nouă, lucrute cu multă măiestrie, între care și un vals de o frumuseță deosebită musicală, apoi câteva transcrieri din melodioasele noastre cîntece românesce.

Vama română dela Turnu-Roșu. În genere relațiunile comerciale dintre noi și România sînt încordate și pe la vămile din linia Carpaților li se fac trecătorilor multe supărări, ceea-ce nouă ne strică, ear' vecinilor noștri de preste Carpați nu poate să le folosească. Dacă sînt însă întemeiate plîngerile, pe care le-am primit în mai multe rînduri, pe actualul vameș dela Rîul-Vadului nu-l întrece nimeni în destoinicie de a le face vieța nesuferită oamenilor ce trec acea vamă. N'am publicat asemenea plîngerii, pentru-că n'ar avé nici un înțeles să le publicăm, decât poate ca curiosități. Ni se plînge însă un Țigan, care face negoț cu păsări, că decate-ori trece vama, vameșul îi cumpără câteva păsărechi mai efin decum le-a cumpărat el însuși, și n'are decât să i-le vîndă, dacă nu vrea să-l necăjească la întoarcere.

În tot cazul un foarte practic mod de a ajunge la un curcan pe varță.

Din Sărd (lîngă Alba-Iulia) ni se scrie: E cunoscut cum se fecăară străinii a discreditat preoțimea noastră în fața poporului. Un cas: Din cauză că de curînd avea să se eșe în comuna noastră comisiunea de comasare, un neguțător în Ighiu cu numele Iosif Ludvig a cerat să discrediteze pe preotul Nicolau Pop în fața credincioșilor sei dîcînd, că preotul ar fi cerut miliție pentru comună. Preotul sciindu-se nevinovat a insinuat calumniarea la pretorul.

Acesta chitează atât pe neguțătorul Iosif Ludvigh, cât și pe martori, cucerind-oasiune Ludvigh dovindu-se, că a vorbit neadevăruri respective calumniării, s'a rugat de preot ca să-l ierte. În urmă acesta l'a iertat, însă prelungea condițiunea, ca calumniatorul să vină Duminecă, adică în 28 Februarie, la Șard și înaintea bisericii, unde se adună oamenii spre a li se comunica unele porunci, în fața poporului adunat se spună cu voce tare, că ce a ținut el referitor la ceea mai sus scrise, că adică preotul N. Pop din Șard a cerut miliție dela solgăbirău, sunt minciuni. — Așa Iosif Ludvigh Duminecă în 28 Februarie a. c. a venit din Ighiu la Șard la biserică și după ce a așteptat până s'a finit serviciul dumezeesc, fiind adunat popor mult dinaintea bisericii, a spus cu vorbă mare, că cele ce a ținut despre miliția cerută, au fost numai nise minciuni și astfel le revocă ca pe unele, cari nu sunt adevărate. În această formă fură înfrânse nise scornituri, cari pe aici țineau spiritele iritate.

Comisiunea examinătoare pentru zidari, petrari și templari s'a compus în următorul mod: În Sibiu: Inginerul suprem Alexandru Hartig (president), inginerul Otto Müss, arhitectul Francisc Szalai, arhitectul Mihail Ohnweiler și arhitectul Christian Gärtner. În Brașov: Inginerul suprem Carol Gärtner, (president), inginerul Cristofor Kaertsch, arhitectul Georg Weber, templarul Mihail Haupt și inginerul Carol Mika. În Cluj: Inginerul suprem Iosif Bucsi (president), inginerul Iosif Ditroi, arhitectul Ferdinand Hottner, pietrarul Ioan Nagy jun., templarul Iosif Oriold. În Mureș-Oșorhei: Inginerul Dionisiu Loșoncy (president), Antoniu Ielinek, arhitectul Ioan Antal, zidarul Paul Sos, templarul Iosif Sofalvi.

Statistica numelor maghiarizate. În anul 1885 s'a conces decătră ministerul ungar de interne maghiarizarea a 675 nume, cu 35 mai puțin ca în anul 1884. Dintre cele 675 persoane, care s'au maghiarizat numele, 450 au fost necăsătorite și 225 căsătorite, respective veduve. După confesiune au fost 340 adică pe jumătate israeliți, 225 rom.-cat., 42 evanghelici de conf. aug., 22 evanghelici conf. helv., 9 greco-orientali, 7 greco-cat. După ocupație — care se scie numai la 493 maghiarizări — 246, adică jumătate, aparțin Inteligenței; aflăm 116 funcționari de toate categoriile (și funcționari privați), 27 soldați, 6 profesori, 22 învățători, 8 preoți, 54 studenți, 10 medici, 8 avocați, 9 ingineri, 32 meseriași de sine stătători, 57 sodali, etc.

Importul de rimători din Croația și Slavonia. Ministerul ungar a înconștințat prin emis ministerial comunitatea Pojon, că după ce boala de gură și de unghii a încetat în Croația și Slavonia, importul de rimători de acolo se poate earăși întâmpla fără de nici o vizitare specială.

Reforme tactice în armata României. Extragem din „Revista armatei” următoarele: Comitetul consultativ al cavaleriei lucrează cu multă activitate la revizuirea regulamentelor tactice ale armatei. În ședințele sale din anul trecut, comitetul a elaborat noua școală de ecuităție, care deja este aplicată de corpurile de trupă.

În sesiunea prezentă, ținând „Revista armatei”, comitetul lucrează școala pe jos a călărețului, cea de excadron și de regiment, școala călare de excadron, de regiment, de brigadă și de divizie, întrebuițarea liniilor și lupta pe jos, căreia se dă o extensiune în raport cu noile cerințe.

Sântem informați, că noua școală pe jos s'a completat cu exercițiile gimnastice și de înlădire, cu voltige pe calul de lemn, cu întrebuițarea armelor, sabie, lance, carabină, revolver și scrina cu sabie, exerciții, cari nu figurau în textul actualului regulament. Această parte a regulamentelor tactice va fi în curând înaintată ministerului, astfel că recruții ce sânt a sosi, vor fi instruiți după regulamentul cel nou, care de altminteri nu conține schimbări, ci numai completări.

Se proiectează crearea unei școli speciale de cavalerie, care să corespundă mai mult decât cea actuală la necesitățile ce reclamă o asemenea instituție. Se pare, că o comisiune compusă de trei generali și de doi coloneli, sub presidența dlui inspector general al cavaleriei, va fi în curând convocată pentru a elabora un proiect în consecuență. Construcția edificiului destinat pentru noua școală specială de cavalerie va începe, după cum se țin, chiar în primăvara anului curent.

Inspectorul general al cavaleriei a propus ministerului de resbel proiectul unui nou sistem de remontă, menit, după cum află „Revista Armatei”, a asigura oare-cum regularitatea funcționării acestei însemnate operații, precum și calitatea remonților pentru roșiori și călărași.

Dl inspector al cavaleriei cere, ca comisiunile însărcinate cu cumpărarea calilor să plece la 1 Martie, pentru-ca remonții să poată deja fi dați corpurilor în luna lui August, cel mai târziu. O asemenea măsură este salutară din toate punctele de vedere, și dorim cu insistență, ca ea să fie aprobată.

Descoperiri arheologice. „Adevărul” din Focșani scrie: Din Vrancea aflăm, că un dorobanț mai astă toamnă săpând, în câțuna Voloșcanii, ar fi găsit o comoară, o căldare plină cu monede de argint unele mai mici altele îndoit mai mari. Una din aceste monede mai mici am vădut-o și noi, a cărei mărime este cât a leului nostru, însă grosimea este aproape în-

treită, încât în greutate trage cât doi lei și jumătate de ai noștri. Această bucată de monedă se află în mâinile dlui deputat D. Sturza spre a o studia. Această monedă reprezintă pe avers un cap spre dreapta încoronat cu lauri, cu nasul mult răsărit și ascuțit; și cu barba stufoasă; ear' pe revers un călăreț cu coif spre stânga, calul cu botul de pelican. Deasupra coifului și la botul calului se află câte o steluță. Forma monedei este rotundă, și nu are nici o inscripțiune. După originea sa, această monedă nu poate să fie decât o tetra-drahmă de a lui Filip II, regele Macedoniei, care a domnit între anii 359—336 înainte de Chr. Ea dovedește relațiunile de comerț, ce existau pe acel timp între locuitorii Daciei și Macedoniei. Sub-prefectul M. Vergolici, care a adus această monedă, spune, că a căpătat-o dela un Ovreu din Vidra, care era în tocmală cu dorobanțul de a-i cumpăra toate monedele găsite. Unii susțin, că nu s'ar fi găsit decât câteva monede de aceste, însă ori-care ar fi adevărul, fie că s'a găsit o căldare plină, fie că s'au găsit numai câteva bucăți, ar fi păcat, ca aceste monede de mare însemnătate istorică pentru noi să se vândă unor speculanți, care de sigur le vor topi și li se va perde urma.

Vieța socială din București. Cetim în „Românul”: Lumea se grăbește să se amuzeze, carnevalul fiind pe sfârșit, și cum la început nu prea a fost veselie, cele două săptămâni finale vor fi sgomotoase. Marți s'a dat o mare serată cu viori la dna Amira, de unde danțuitorii oboșiți au plecat de dimineață. Mercuri seara, noul stabiliment al eforiei spitalelor a inaugurat palatul seu printr'un bal din cele mai frumoase dat de societatea de caritate „Elisabeta Doamna.” Tot în acea seară a fost recepțiune și la dna Maria Eliade, care primesc în toate Mercurile; astă-dată cercul era mai mare. Lume, stăpână de casă și bufet din cele mai bune. Joi, soarele ne zimbăia frumos; străzile erau sgomotoase. Dela 4 până la 6 a fost primire la legațiunea Italiei. În salonul dnei comitese Torniei a fost un mare defileu din tot ce este mai elegant în București. Mare îmbuldeală și la dna Irina Marghilan, unde se țin ca va fi în post o mare serbare. Seara s'a jucat la Teatrul Național pentru a cincia oară „Pigmalion.” Sâmbătă, ziua a fost primire la dna Alexandrina Grăditeanu și la dna Crisovelonu care va da un mare bal la 22 Februarie. Seara, Teatrul Național arunca flăcări pe toate ferestrele sale. Domni comercianți își dedeau balul anual. Nimic nou în aceste serbări. Toate se aseamănă. E toamnă. Ratoarele sânt învârtite de tărăncă, unde esti cu multă grație despoiat, fără să câștigi nimic. Bufetul e ținut de doamne frumoase, cari te chiamă să bei și fără sete. Musica cântă într'una și ahtiații de danț se învârtesc mereu. Costumul țărănesc e în majoritate. Suveranii n'au putut să asiste la această serbare. Duminecă societatea Bucureștilor a avut o mare pierdere. O floare din frumosul seu buchet s'a vestejit pentru eternitate. Dna Elena Catargi, fiica dlui general George Catargi adjutantul Regelui Sârbiei a încetat din viață fără veste. Duminecă timpul era așa de frumos, încât șoseaua reînviase ca vara. Toată ziua a fost preumblare pe uliți. Seara primire ca după obicei la dna Elena Otetelesanu și la Teatrul Național s'a dat „Pigmalion” înaintea unei săli pline. Luni timpul s'a schimbat. Bate vântul și ninge. Sânt babele franceze. Seara e balul dela legațiunea Italiei, de care vom vorbi în numărul viitor.

Comunicarea oficială despre semnarea păcii în Sofia. La 4 a l. c. comunicat principele Bulgariei trupelor semnarea păcii. Trupele și poporațiunea au pregătit principelui o întâmpinare entusiastică. Mercuri seara s'a făcut principelui un strălucit conduct de torțe. După manifestațiunile entusiastice principele s'a arătat pe balcon. Primarul a salutat pe principele prin cele mai călduroase cuvinte și a ținut un discurs, în care a accentuat meritele principelui și a dat expresiune sentimentelor de mulțumire ale tuturor Bulgarilor. Principele a mulțumit și a constatat, că succesele lui au a se atribui patriotismului poporului și bravurei armatei bulgare. Aceste cuvinte au produs un entusiasm nespus.

Cutremur de pământ în Elveția. Sâmbăta trecută, la 9 oare 1/2 seara, a fost la Soleure, pre cum serie un diar din acest oraș, o puternică sguduitură de cutremur de pământ. Ea a fost însoțită de o detunătură surdă, al cărei sgomot semăna cu acela al unei descărcături de tun trasă la o distanță mare; sguduitura era îndreptată dela Sud-Vest spre Nord-Vest; acest fenomen s'a mai constatat, în circumstanțe analoage, la Steingruben și Bioerist în vecinătatea muntelui Emma, aproape de Redingen, acest cutremur de pământ pare a se fi simțit mai tare.

Pasteur asupra metodei sale. Din Paris se comunică cu datul de 2 l. c. următoarele: Ieri a cetit Pasteur în academia de științe un raport asupra rezultatelor întrebuițării după mușcătura unui câne turbat. Pasteur țin, că omul n'ar crede, căți oameni cad jertfa turbării. Dela 1 Noemvrie până la 15 Decemvrie a. tr. au venit în localul dela „Ecole Normal” 110 persoane mușcate de câni turbați. Pasteur trage din vindecările întreprinse până acum conlusiunea, că noua metodă a fost destul probată. Prophylaxia turbării — țin Pasteur — e motivată și astfel ar fi consultă înființarea unui stabiliment de inoculațiune. Pasteur arată mai departe, că la început el credea, că numai astfel de oameni va pute tracta cu succes, a cărora

rană e numai de vre-o câteva zile. S'a constatat însă, că pot să fie tămăduiți oameni, ale căror rane sânt deja de patru luni sau și de ani. Ministrul-president Freycinet, care a fost de față în ședință, a declarat, că guvernul va face tot ce se va pute spre a promova grandioasa operă a lui Pasteur. S'a ales numai decât o comisiune spre acest scop, căreia s'a alăturat și Freycinet.

Din Viena se împărtășește, că la inițiativa principelui Metternich acolo s'a început între dame o subscripțiune de bani, din care să se trimiță apoi un medic austriac la Paris, spre a studia inoculațiunile lui Pasteur.

Experiențele dela București

asupra cupolelor cuirasate de fabricațiune franceză și germană.

Cetim în „Norddeutsche Allgemeine Zeitung” din 13 Februarie:

În zilele dela 18 Decemvrie 1885 până la 22 Ianuarie 1886 s'au făcut la București experiențe asupra unei turele cuiraste franceze și asupra unei cupole cuirasate germane, experiențe, cari au atras atențiunea atât a cercurilor militare, cât și a celor industriale.

Aceste experiențe formând o perioadă nouă de rivalitate între cuirasă și proiectil, fără a mai vorbi de învățămintele ce ele oferă constructo-rului și inginerului, și cari au o importanță cu totul specială, fiindcă sânt într'o legătură foarte intimă cu concepțiunile tactice și cu formele fortificațiunii moderne. Aceste experiențe servesc să ne lumineze, dacă ferul și oțelul nu trebuie întrebuințat într'un mod mai vast pentru fortificarea unei țeri în interiorul ei și dacă nu este bine a se înmulți fortificarea punctelor expuse, precum sânt coastele și porturile. Plecând din acest punct de vedere, am fi foarte în drept să considerăm experiențele actuale un ce percursoriu unor inovațiuni importante pentru apărarea țerii și în genere a țărilor, cari prin acest mijloc ar dobândi un element nou de apărare. Presa din Europa a urmărit aceste experiențe cu un viu interes, nu numai pentru a afla, dacă tunul sau cuirasa este mai puternic, dar încă pentru-că rezultatul final al lor va arăta valoarea industriei ambelor națiuni.

Generalul Brialmont este acela, care a dat impulsia acestor experiențe; el a fortificat Anvers și a propus de a face din București o tabără fortificată. Generalul Brialmont, care le-a aprențat progresele enorme ce a făcut artileria în ultimul timp, care le-a găsit, că un punct fortificat numai prin tunuri, cari trag fără să fie acoperite este cu deservire expus, s'a hotărât să facă un us foarte larg de turelele cuirasate, introducându-le în forturile, cari urmează să încugiure Bucureștii. Până în prezent cassa germană Gruson a avut singură reputațiunea a fi cea mai competentă pentru asemenea turele cuirasate. Toate statele Europei, cari se servesc de cuirasamente și fortificațiunile lor se furnizează dela țină firmă. Franția singură a făcut excepțiune. Este adevărat, că chiar în Franția se adopta în trecut sistemul fabricațiunii Gruson, dar mai târziu s'a schimbat și evitând cuirasa de fontă dură, pe care nu o credea destul de resistantă a admis un sistem modificat într'un mod simțitor, de turele învârtitoare cu pereții verticali de fier laminat, sistem pe care comandantul de geniu Mougin l'a introdus. În același timp dl maior Schumann, cunoscutul constructor de cuirasamente, elaborase în Germania un proiect nou de turele învârtitoare, având asemenea cuirasa de fier laminat, sistem care în prima experiență în Germania a reușit pe deplin și a cărui execuțiune și utilizare a încredințat-o casei Gruson. Dl general Brialmont, care la Anvers s'a servit de cuirasamentele Gruson, a creșut de cuviință în fața acestei nouă situațiuni să recomande guvernului român o experiență comparativă asupra ambelor sisteme, recomandățiune de care s'a ținut seamă. Construcțiunea ambelor turele concurente la polygonul dela Cotroceni, în apropiere de capitală, având între ele o distanță de 50 m. a început toamna trecută și a fost terminată pe la jumătatea lunii Decemvrie a anului expirat. Guvernul român, condus de un spirit de mare libertate a admis, ca oficerii străini să asiste la aceste experiențe, cari au întrecut pe toate acelea până aci cunoscute sub punctul de vedere al execuțiunii lor. În programul de tir s'a căutat a se prevedea toate situațiunile, în cari o turelă se poate afla în timp de asediu. De aceea și experiențele conduse din acest punct de vedere au fost foarte lungi și costisitoare. Pentru a pute să judecăm calitatea ambelor turele concurente, atât sub punctul de vedere al apărării, cât și al ținței pentru cel care atacă, este nimerit să facem o scurtă descriere a construcțiunii lor.

Forma turelei franceze, eșind din usinele din St. Chamond, este cilindrică, de diametru 4,8 m. Carapacea cuirasată se compune din 3

plăci de fier laminat de 45 cm. grosime. Un pivot hidraulic servește de basă și se mișcă în sus ca și în jos. Focul se pune prin electricitate și mecanismul pentru rotațiune se află într'o subterană. Pentru-ca turela de 360, să se învârtască, îi trebuie 1 1/2 până la 2 minute.

Cupola germană, care nu are subterană este de o formă sferică foarte plată. Se compune din 6 sectori și din o placă la mijloc foarte groasă de 20 cm., care sânt înșurupate pe o tolerie a lor proprie. Cupola este răzimată de un pivot și menținută în echilibru prin 4 galete, cari alunecă pe o șină circulară. Rotațiunea consistă într'un angrenagiu foarte simplu cu două manivele. Cupola se învârtese complet în 2 1/2—3 minute, prin urmare mișcarea se face mai încet decât în turela franceză.

Experiențele au început prin tragerea cupolelor contra unei ținte fixe, prin salve, în urmă prin tragere repede, în fine prin tragere separată decătră fiecare tun, cupolele fiind atâtău fixe în urmă învârtindu-se. S'a tras din turela franceză cu două tunuri sistem de Bange 155 m.m. și contra turelei germane cu două tunuri Krupp calibru 15 cm. Proiectilele erau obuse lungi de 41 kilometri greutate cu o încărcătură de 9 kilometri pentru turela franceză și de 3,87 kilometri greutate cu 9 kilometri încărcătură pentru cupola germană. Ținta era pusă la o distanță de 2500 m., și avea de 6,5 înălțime, de 8 m. lărgime, turela franceză 78 focuri s'a tras lovind 53 ori, cupola germană 71 focuri pentru 53 lovituri. (Va urma.)

Convocare.

În sensul §-lui 13 se convoacă prin aceasta adunarea generală a „Reuniunii femeilor române” din Sibiu, care se va țină Duminecă în 14 Martie 1886 st. n. în localitățile societății de lectură, strada Cîsnădiei Nr. 7 după ameați la 3 oare.

Obiectele:

1. Raportul comitetului.
2. Revisuirea rațiociniilor anului trecut.
3. Alegerea unui membru în comitet.
4. Propuneri eventuale.

Sibiu, în 5 Martie 1886.

Maria Cosma,

presidentă.

Anastasia Toma,

secretară.

Bibliografie.

„Școala Practică”. Magazin de lecțiuni și materii pentru instrucțiunea primară. De Vasilie Petri. Apare la 1 fiecărei luni în numeri de câte 2 coale și costă pe an 3 fl. — Năsed, 1 Ianuarie și 1 Februarie 1886. Tomul IV. Nrii 10—11. Sumar: Catechese scolastice. Catechese IV: Despre atotștiința lui Ddeu. I. Explicarea cuvântului. II. Argumente despre atotștiința lui Ddeu. — Din calculul elementar. Lecțiuni executate în chip monografic, pe basa figurilor numerale (urmare). B.) Măsurarea cu 9, 7 și 3; C.) Măsurarea cu 8, 6, 4, 2 și 1; D.) Probleme compuse. — Primele lecțiuni de geometrie. Pentru despartământul superior al școalelor elementare. II. Prisma cadratică. III. Prisma dreptunghiulară. IV. Prisma triunghiulară. — Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv, de V. Gr. Borgovan, profesor prep. — II. Desemnul comunei. — Educațiunea la cei vechi. — Starea învățământului în Ungaria. 1) Școalele poporale; 2) Școalele secundare; 3) Institutele universitare. — Fabricațiunea penelor de oțel. — Anecdote din școală. — Bibliografie. —

Din „Școala Practică” mai sânt exemplare complete din toate 4 tomurile. Prețul unui tom 2 fl. 50 cr.; toate 4 împreună 8 fl. inclusive portul. De asemenea mai sânt puține exemplare complete și din „Școala Română” și costă cursul I 5 fl., cursul II și III câte 2 fl. 50 cr., cursul IV. 2 fl.; toate împreună 10 fl. inclusive portul.

Posta ultimă.

Sighișoara, 6 Martie n. De proto-presbiter gr.-or. al tractului Sighișoara s'a ales Dimitrie Moldovan cu o majoritate de 31 voturi.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI”.

Atena, 6 Martie n. (Scirea „Agenției Havas”) De vreme-ce Turcia s'și-a întărit trupele dela graniță, guvernul a decis să mai convoace alte două clase următoare de rezervisti.

Paris, 6 Martie n. La închiderea bursei de ieri, un individ a tras mai multe focuri de revolver asupra publicului dela bursă vulnerând mai ușor câteva persoane. Atatatorul e Breton, un anumit Gallo, care a pășit ca vorbitor la meetingul poporului.

Constantinopol, 6 Martie n. Guvernul bulgar a dat ieri ordinul de demobilizare.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar.

Extrase din foaia oficială.

Licitațiuni:

— 3 Maiu a. c. imobilele lui baron Paul Szentkereszty decătră judecătoria cerc. din Sighișoara.

— 8 Aprilie a. c. imobilele lui George Emanuel decătră tribunalul reg. din Becicherecul-mare.

— 2 Iunie a. c. imobilele lui Israilă Hirsch, decătră jud. cerc. din Abrud, în comuna Zlatna.

Edicte:

A se insinua pretensiunile în 45 de zile:

— la rămasul după Teodor Mican (din Cuied), la jud. cerc. din Buteni;

— la rămasul după Saveta Raicu (din Bucoveț), la trib. reg. din Timișoara;

— la rămasul după Ioan Lenard, la trib. reg. din Arad;

— la rămasul după Nicolae Crăciun, la jud. cerc. din Sighișoara;

— la rămasul după Nicolae Bosco (din Ianova), la trib. reg. din Timișoara.

— la rămasul după Zaharia Iorgi (din Seciani), trib. reg. din Timișoara;

— la rămasul după Flore Vențel (din Honțșor), jud. cerc. din Buteni.

Concursuri:

— Un post de executor la jud. cerc. din Seliște. Concursurile sunt a se trimite în 4 săptămâni la presid. trib. reg. din Sibiu.

— Un post de vice-notar la jud. cerc. din Magyar-Cséke. Concursurile sunt a se trimite până în 14 Martie a. c. la presid. trib. reg. din Oradea-mare.

Economie.

Raport oficial despre starea economică din țară. În urma rapoartelor sosite la ministrul de comerț și de agricultură până la finele lunii Februarie asupra rapoartelor economice, lucrările de primăvară au fost imposibile din cauza recei temperaturi ce a domnit peste toată țara. Sămânăturile nu sunt pretutindenea acoperite cu zăpadă, cu toate aceste starea lor e îndestulătoare, mai ales în Transilvania, unde sămânăturile se desvoltă mai bine prelungă o temperatură domoală. În urma întârzierii lucrului de câmp, sămânțatul de primăvară încă se va întâmpla în acest an mai târziu ca altădată. În toată țara există mare lipsă de nutreț. Fătutul oilor s'a întâmplat între împregiurări favorabile. Rapoartele veterinare încă sunt favoritoare.

Glutenul. Se scie — dice „Telegraphul” — că glutenul este partea cea mai nutritivă din făina de cereale; glutenul este acela, care dă făinei proprietatea de a face cu apă un aluat dulce; glutenul este acela, care înmulțește volumul aluatului; cu cât pâinea cuprinde mai mult gluten, cu atât și aluatul este mai extensibil, crește mai mult și pâinea este mai ușoară.

Făina de grâu, care conține în mare cantitate gluten, dă pâinea de calitate cea mai bună și nutritivă. Nu toate grânele conțin gluten în cantități egale. Grânele dure conțin cantitatea

cea mai mare de gluten precând grânele fragede cuprind această substanță în mai mică cantitate. Calitatea și cantitatea glutenului variază adese-ori cu natura pământului și a îngheșământului.

Grânele dure, care provin din pământuri prea bogate, în care tot felul de substanțe s'au adunat de mai mult timp, cuprind mai mult gluten. Îngrășămintele azotoase sunt acelea, care înmulțesc mai mult glutenul decât alte îngreșăminte.

Piața din Sibiu, 5 Martie. Grâu hectolitru 47—80 chilo fl. 5.20 până fl. 6.—, grâu mestecat 68 până 82 chilo p. 4.—, până fl. 4.80 secara 66 până 72 chilo fl. 3.10 până fl. 3.70, orș 58 până 64 chilo fl. 3.20 până fl. 4.—, ovės 38 până 45 chilo fl. 1.60 până fl. 2.20, cucuruzul 68 până 47 chilo fl. 3.10 până fl. 3.70, mēlaiul 74 până 82 chilo fl. 4.— până fl. 4.50, crumpene 68 până 70 chilo fl. 1.40 până fl. 1.60, semēță de cânepă 49 până 50 chilo fl. 3.50 până fl. 4.—, mazerea 76 până 80 chilo fl. 5.50 până fl. 6.—, lințea 78 până 82 chilo fl. 9.— până fl. 10.— fasolea 76 până 80 chilo fl. 4.50 până fl. 5.—, pāsāt de grâu 100 chilo fl. 15.— până fl. 16.—, făină Nr. 3 100 chilo fl. 12.—, Nr. 4 fl. 11.—, Nr. 5 fl. 9.—, slămina 100 chilo fl. 46.— până fl. 50.—, unsoarea de porc fl. 42.— până fl. 46.—, sēu brut fl. 26.— până fl. 28.—, sēu de lumini fl. 36.— până fl. 38.—, lumini turnate de sēu fl. 46.— până fl. 50.—, săpunul fl. 25.— până fl. 28.—, fēn 100 chilo fl. 2.— până fl. 2.20, cânepa fl. 30.— până fl. 35.—, lemne de ars uscate m. cub. fl. 2.50 până fl. 3.50, spirtul p. 100 L. % 26 până 28 cr., carnea de vită chilo 35 cr. carnea de vițel 32 până 45 cr., carnea de porc 30 până 36 cr., carnea de berbece — până — cr., ouē 10 cu 16 până 20 cr.

Piața din Mediaș, 3 Martie. Grâu hectolitru fl. 5.50 până fl. 5.75; grâu mestecat fl. 4.— până fl. 4.20; secara fl. 3.50 până fl. 3.60; orșul — până fl. —; ovėsul fl. 1.90 până fl. 2.—; cucuruzul fl. 3.— până fl. 3.50; semēță de cânepă fl. 3.— până fl. 3.50; crumpenele fl. 1.— până fl. 1.50; mēlaiul hectolitru fl. 10.— până fl. 12.—; mazerea fl. 4.— până fl. 4.50; fasolea fl. 3.— până fl. 3.25; lințea fl. — până fl. —; chiminul (secăreana) fl. 40.— până fl. —; sēu brut 100 kilogramei fl. 28.— până fl. 30.—; lumini de sēu vērșate fl. 48.— până fl. 50.—; unsoarea de porc fl. 50.— până fl. —; slămina fl. 36.— până fl. 45.—; cânepa fl. 26.— până fl. 28.—; fēnul fl. 1.60 până fl. 2.—; săpunul 100 bucăți fl. 26.— până fl. 40.—; spirtul gradul 9 cr.; carnea de vită chilo 28 până 32 cr.; carnea de vițel 24 până 36 cr.; carnea de porc 36 cr.

Tērgul de rimători în Steinbruch. În 4 Martie n. s'a notat: unguresci bētrāni grei 42.1/2 cr. până 43.— cr. unguresci grei, tineri 45.— cr. până 45.1/2 cr., de mijloc 44.— cr. până 45.— cr., ușori 41.— cr. până 42.— cr., marfă țerānească, grea 41.— cr. până 42.— cr., de mijloc 41.— cr. până 42.— cr., ușoară 40.— cr. până 41.— cr., romānesci de Bakony, grei —.— cr. până —.— cr., transito de mijloc —.— cr. până —.— cr., transito ușori —.— cr. până —.— cr., transito sērbesci grei 39.— cr. până 40.— cr., transito de mijloc 39.— cr. până 40.— cr., transito ușori 38.— cr. până 39.— cr., îngreșăți cu ghindă —.— cr. până —.— cr. per 4% compenți la gară.

Bursa de București.

Cota oficială dela 4 Martie st. n. 1886.

Renta amort. (5%)	Cump.	92.—	vënd.	93.—
Rur. conv. (6%)	"	86.—	"	86.1/2
Act. de asig. Dacia-Rom.	"	266.—	"	267.1/2
Banca națională a Romāniei	"	1085.—	"	1183.—
Impr. oraș. București.	"	29.—	"	—
Act. de asig. Națională	"	224.—	"	—
Credit mob. rom.	"	—	"	—
Scrisuri fonciare urbane (5%)	"	81.—	"	81.—
Schimb 4 luni	"	—	"	84.—
Societ. const.	"	187.1/2	"	230.1/2
Aur	"	15.1/4	"	16.1/2

Cursul pieței din Sibiu.

din 6 Martie st. n. 1886.

Hărtie-monetă română	Cump.	8.58	vënd.	8.65
Lire turcesci	"	11.20	"	11.25
Imperiali	"	10.20	"	10.25
Ruble rusești	"	1.22	"	1.23

Bursa de Budapesta

din 5 Martie st. n. 1886.

Renta de aur ung. 6%	—
" " " 4%	104.80
" " " 5%	95.70
Imprumutul căilor ferate ung.	152.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	100.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	127.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	114.50
Bonuri ale ung.	104.75
" " " cu cl. de sortare	104.75
" " " bănățene-timișene	104.75
" " " cu cl. de sortare	104.75
" " " transilvane	104.75
" " " croato-slavone	104.75
Despăgubire pentru diția ung. de vin	99.75
Imprumut cu premiu ung.	119.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	124.75
Renta de hărtie austriacă	85.70
" " " argint austriacă	85.80
" " " aur austriacă	113.50
Losurile austr. din 1860	140.75
Acțiunile băncii austro-ungare	972.—
" " " de credit ung.	306.75
" " " austr.	299.80
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina“	101.—
Galbeni împărătesci	5.93
Napoleon-d'ori	10.—
Mărci 100 imp. germane	61.70
Londra 10 Livres sterlingi	126.15

Bursa de Viena

din 5 Martie st. n. 1886.

Rentă de aur ung. 6%	—
" " " 4%	104.60
" " " 5%	95.55
Imprumutul căilor ferate ung.	152.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	100.70
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	127.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	115.—
Bonuri rurale ung.	104.75
" " " cu cl. de sortare	104.75
" " " bănățene-timișene	104.75
" " " cu cl. de sortare	104.75
" " " transilvane	104.75
" " " croato-slavone	104.75
Despăgubire pentru diția ung. de vin	100.—
Imprumut cu premiu ung.	117.75
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	124.80
Rentă de hărtie austriacă	85.65
" " " argint austriacă	85.75
Rentă de aur austriacă	114.90
Losuri austr. din 1860	140.25
Acțiunile băncii austro-ungare	874.—
" " " de credit ung.	306.—
" " " austr.	293.60
Argintul	—
Galbeni împărătesci	5.94
Napoleon-d'ori	9.991/2
Mărci 100 imp. germane	61.65
Londra 10 Livres sterlingi	125.90

În mica scrisoare „Der Krankenfreund“ (Amicul bolnavilor) sunt indicate o mulțime de remedii de casă, cari s'au dovedit în decurs de mulți ani ca sigure, și din această cauză merită cea mai călduroasă recomandare. Fiecare bolnav ar trebui să citească scrisoarea. Cu deosebire celor ce sufer de podagră, reumatism, oftică, slăbiciune de nervi, anemie, li se atrage atențiunea la aceea, că foarte adeseori așa numitele boale incurabile se vindecă cu medicamente de casă. Cine dorește să citească cărticica „Krankenfreund“, să scrie o corespondență la institutul editor Richter în Lipsa, și expedarea va urma. Prin aceasta nu se fac spese pentru comandator.

[194] 16—20

Cei-ce sufer de plumăni, piept, gât și ftisie

precum și cei-ce sufer de Astma se fac atenți la efectul vindecător constatat prin mii de atestate al plantei medicinale numite după numele meu „Homeriana“ descoperită de mine în interiorul Rusiei. Broșura despre aceasta se trimite gratuit și franco. Pachetul Teă-Homeriana 60 grami, destul pentru 2 zile costă 70 cr. Acesta poartă ca semn al veritabilității subscriera mea — Paul Homero. — Se capetă veritabil numai direct prin mine sau prin deșitorul meu general, dl farmacist Stef. de Szöllösy în Budapesta Christinenstadt, Stadtmeyer Hofgasse.

Avertizez dela cumpărarea de Teă-Homeriana oferită de alte firme constatată ca neveritabilă. Paul Homero în Triest (Austria) descoperitorul și pregătitorul veritabilei plante Homeriana.

Mulțumită. În interesul tuturor bolnavilor de plumăni aduc subscrișii mulțumita, cu care dătoresc dlui Paul Homero în Triest (Austria) pentru remediul ce l'a aflat în contra boalelor grele de plumăni prin planta medicinală descoperită de el și numită după numele lui.

Carol Wagner în Innsbruck, strada universității 32, Tirol (Austria). Francisc Iohn în Bodenbach 110 în Boemia. Georgiu Stöckl în Hernals la Viena, Ottakringer 60 (Austria). Eduard Kugler, farmacist în Brașov.

[243] 2—3

!! Eu singur!! sunt unicul producător al Oroloagelor cu pendul

excelente în privința calității, cu curs minuțios regulat și ajustare elegantă, premiate cu 6 medalii de aur și argint, pregătite cu cadre rotunde imitate din eben, stejar, nuc ori acer.

Cu aparat de trezit și sgomot și două ponduri de bronz, a căror cadră de sticlă luminează de sine în forma luminii lunii, așa încât fără a aprinde se poate vedea îndată câte oare sunt. Pentru intensitatea puterii de luminat ofer garanță pe 10 ani, întocmai cum garantez și pentru cursul excelent al orologiului. Pentru a exclude de eu bun timp ori-ce concurență, am statotit minimul prețului, așa fiecare își poate procura pentru numai fl. 2.10, și

doi floreni și deșe cruceri

un astfel de orologiu elegant, excelent în mers și țitor.

[248] 2—4

Feluri mai mari de astfel de oroloage cu jumetați și oare întregi, cu coardă de ton aparat de bătut, dar' fără trezitor anunțate pentru fl. 4.50 ofer eu la cerere prelungă garanță pentru calitatea excelentă numai pentru fl. 3.80.

Expedare per cassa sau rambursă.

Ignățiu Weiss,

orologier

Viena II Tempelgasse 6—30.

INSTITUTUL TIPOGRAFIC

din Sibiu

execută tot felul de lucrări tipografice și îndeosebi tipăresce

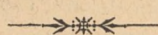
cărți de tot felul,

anunciuri de căsătorie,

anunciuri funebre, placate,

bilete de vizită.

conturi și blanchete de tot soiul.

Prețurile moderate.

Deasemenea Institutul primesce în editură cărți școlare și în genere cărți menite a fi răspândite în popor, precum sunt: povești, snoave, poesii populare, istorioare morale, descrieri de obiceiuri și datini, schițe istorice ori biografii scrise în stil popular și alte deasemeni.

Condițiunile editurii urmează a fi stabilite prin bună învoială între autor și direcția Institutului.

Din

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“

au apărut până acuma:

- Nr. 1. **Pădureanca.** Novellă de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș. elegant. Un exemplar 40 cr. sau 1 leu nou.
- Nr. 2. **Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 15 bani.
- Nr. 3. **Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 15 bani.
- Nr. 4. **Pipēruș Pētru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 20 bani.
- Nr. 5. **Păcală și Tândală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Nr. 6. **Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Nr. 7. **Teu legănat.** Poveste de Gr. Sima a lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 50 bani.
- Nr. 8. **Colăcăritul.** Obiceiurile țeranilor romāni la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 40 bani.
- Nr. 9. **Fiica a nouē mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- Nr. 10. **Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Nr. 11. **Sfântul Nicolae.** De Matilda Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 12. **Îndērētnicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 20 bani.
- Nr. 13. **Blăstēm de mamă.** Legendă populară din giurul Năsēudului. De George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 15 bani.
- Nr. 14. **Bunica de Bojena Nēmcoová,** tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar 1 fl. sau 3 lei noi.
- Nr. 15. **Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima a lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nr. 16. **Din bētrāni.** Ghiciri, întrebări și răspunsuri, frēmētări de limbă, adunate de Gr. Sima a lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 17. **Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 18. **O sută de ani.** Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Nr. 18. **Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 19. **Cenușotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vëndētorilor, se dă rabatul cuvenit.